2 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2025ལོའི་ཟླ་10ཚེས་18

རེས་གཟའ་སྤེན་པ།

པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། པ་ཚེ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཟླ་10ཚེས་14
ཉིན། ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་
མཉམ་དུ་གཏོད། མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་
ལྗོངས་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་རྩོམ་པ་སྟེ། ཡིད་དབང་
འཕྲོག་པའི་ལྷ་ས་གསར་པ། བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་
ས་མཐོའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་པའི་ཀྲུང་དབྱང་སྨྱན་སྦྱོར་
དང་དྲ་རྒྱའི་གྲགས་ཅན་མི་སྣའི་བཅར་འདྲིའི་བྱེད་
སྒོ་དེ་ལྷ་སའི་སྡེ་ཁུལ་དང་སྤྱི་གླིང་དུ་སྤེལ་ཞིང་།
པར་ཆས་དང་ཡི་གེར་བརྟེན་ནས་ས་མཐོའི་གནའ་
གྲོང་དེའི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་བརྩེ་སེམས་དང་
བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་འཚོ་བའི་རྣམ་པ་ཟིན་ཐོར་
བཀོད་པ་དང་། མི་རིགས་མང་པོ་སྡེ་ཁུལ་དུ་
གཅིག་ཏུ་འཚོ་སྡོད་བྱེད་བཞིན་པ་དང་མཐུན་སྒྲིལ་
ཡར་ཐོན་གྱི་རྣམ་པ་གསོན་ཉམས་དོད་པོས་མངོན་
པར་བྱས་ཡོད།
ཚེས་གསུམ་ཐང་སྡེ་ཁུལ་དང་བར་སྐོར་ཁྲོམ་
གཞུང་གི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་སྲང་ལམ་དུ་སྐྱོད་
སྐབས། དམངས་གཞས་འཚོལ་བསྡུ་ཚོགས་པས་
གཙང་སྦྲ་དོད་པའི་ཁྲོམ་གཞུང་བརྒྱུད་སྡེ་ཁུལ་འཕེལ་
རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཅར་འདྲི་བྱས་པ་རེད། སྡེ་ཁུལ་
ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས་སུ་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་
ཀྱི་འགྲོ་འོང་དང་། སྤེལ་རེས། མཉམ་འདྲེས་
བཅས་ཀྱི་དྲོ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་གང་སར་མཐོང་

རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་པའི་རིག་གནས་བར་མཐོངས་
གསར་པའི་རྣམ་པ་མངོན་གསལ་དོད་པ་དང་། སྡེ་
ཁུལ་ཟ་ཁང་གི་ཚལ་གྱི་དྲི་མ་ཞིམ་པ། གྲངས་
འཛིན་ཅན་གྱི་རིག་ནུས་སྡེ་ཁུལ་གྱི་སྟབས་བདེའི་ནུས་
པ་ཆེ་བ་བཅས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་རྣམ་པ་ཟབ་
མོ་དང་མཉམ་འདྲེས་བྱུང་ནས་མི་རིགས་ཁག་སེ་
འབྲུའི་རྡོག་ལྟར་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་གསོན་
ཉམས་དོད་པའི་རྣམ་པ་ཐུན་མོང་ཐོག་མངོན་
ཡོད། དེའི་ནང་ཚེས་གསུམ་ཐང་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ཞིབ་
ཚགས་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་སྡེ་ཁུལ་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་པའི་
ལས་ཀའི་རྣམ་པ་ཟབ་ཏུ་བཏང་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་
པར་དུ་བཅར་འདྲི་ཚོགས་པས་དོ་ཁུར་དང་འཕྲིན་
སྤེལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ་སྟེ། སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ཞིབ་
ཚགས་ཅན་གྱི་བཅོས་སྐྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་
དཀའ་གནད་སེལ་བ་དང་ཞབས་ཞུ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་
གང་སར་ཁྱབ་པར་བྱས་ཡོད། བྱ་ཐབས་དེས་སྡེ་
ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཕན་ནུས་མངོན་
གསལ་དོད་པོས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པར་མ་ཟད། མི་རིགས་
ཁག་གི་གྲོང་མི་ཚོས་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་འགྲམ་དུ་དྲོ་སྐྱིད་ལྡན་
པའི་ཞབས་ཞུ་ཚོར་ཐུབ་པ་བྱུང་ནས་མི་རིགས་མང་
པོའི་སྡེ་ཁུལ་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་བཅོས་སྐྱོང་གི་རྨང་གཞི་
བརྟན་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཏིང་ཡོད། ཞིབ་ཚགས་ཅན་
གྱི་ཐོག་ནས་སྡེ་ཁུལ་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ནང་དོན་
མུ་མཐུད་དེ་གཏིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་སྟེ། ལམ་སྲོལ་
ལེགས་གཏོང་དང་ཞབས་ཞུ་རིམ་སྤོར་ཐད་སླར་ཡང་
ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་གི་ཕན་ནུས་
ཀྱི་རིམ་པ་དེ་བས་ཟབ་པ་དང་ཆུ་ཚད་དེ་བས་མཐོ་
བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་
ཡོད། ཚེས་གསུམ་ཐང་སྡེ་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་

དོན་པ་བསྟན་འཛིན་སྒྲོལ་མས་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ཞིབ་
ཚགས་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་སྡེ་ཁུལ་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་པའི་
ལས་དོན་མུ་མཐུད་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་སྡེ་
ལས་བཅོས་སྐྱོང་གི་འཁོར་སྐྱོད་ལ་བསམ་ཕྱོགས་
འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ། ལྔ་འབྲེལ་སྡེ་ལས་ཀྱི་གཞི་རིམ་
བཅོས་སྐྱོང་གི་སྤུས་རྟགས་གཏོད་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་། མཉམ་སྐྲུན་དང་། བདེ་འཇགས་མཉམ་
འགོག ཐོན་ཁུངས་མཉམ་སྤྱོད། ས་ཆ་མཉམ་
སྤྱོད། བདག་སྐྱོང་མཉམ་བདག་བཅས་བྱས་པ་
བརྒྱུད་ཁོངས་གཏོགས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་
ལ་སྒུལ་ནུས་གསར་པ་སྣོན་རྒྱུ་རེད་ཅེས་བཤད།
དེ་རྗེས་བཅར་འདྲི་ཚོགས་པ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་
ལའི་ལྷོ་ནུབ་ངོས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་སྤྱི་གླིང་དང་ལྷ་སའི་
སྐྱིད་ཆུའི་གླིང་ཕྲན་གཉིས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་བསྐྲུན་པའི་
འབྱུང་ཁམས་བར་ཁྱམས་སུ་བསྐྱོད་ནས་ལྷ་སའི་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འབྱུང་ཁམས་ཚོམས་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཤུགས་ལ་མྱོང་རོལ་
བྱས་པ་རེད། གྲལ་སྟར་སྒྲིག་པའི་སྔོ་ལྗང་དང་
ཁྱད་ལྡན་མཛེས་ལྗོངས་ལྷག་ཏུ་མཛེས་པས་གྲོང་མི་
དང་ཡུལ་སྐོར་བ་དེའི་ཁྲོད་འཆམ་འཆམ་བྱེད་
པའམ་ཡང་ན་ལུས་སྦྱོང་བྱས་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྲོ་
གསེང་འཚོ་བ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད། འབྱུང་
ཁམས་མཛེས་ལྗོངས་འཆར་འགོད་ནས་སྤྱི་པའི་
ཞབས་ཞུ་རིམ་སྤོར་བར་ལྷ་སས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འཚོ་
སྡོད་ལ་འཚམ་པའི་རྣམ་པ་ལེགས་སུ་བཏང་ནས་མི་
དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་
བར་བཅངས་པའི་རེ་འདོད་ཟམ་མི་ཆད་པར་སྐོང་
བའི་ཕན་འབྲས་ཏན་ཏིག་མངོན་ཡོད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཀྲུང་དབྱང་སྨྱན་སྦྱོར་དང་དྲ་རྒྱའི་གྲགས་ཅན་མི་སྣས་ལྷ་སའི་སྡེ་ཁུལ་གྱི་དྲོ་སྐྱིད་དང་འཚོ་སྡོད་ལ་འཚམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོའི་ཐད་བཅར་འདྲི་བྱས་པ།
བསོད་ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ནི་ཆུ་ཤུར་རྫོང་དུ་
ཀུན་གྱིས་ཤེས་པའི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན།
ཁོང་གིས་གཞི་རིམ་དུ་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་ནས་ལོ་23སོང་
ཞིང་། ད་ཆ་ཆུ་ཤུར་རྫོང་ཚལ་སྣེ་གྲོང་རྡལ་གྱི་རིམ་
བཞིའི་བརྟག་ཞིབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཞི་རིམ་གྱི་ས་གཞི་གཤིན་
པོའི་ཁྲོད་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མི་སེམས་འགུལ་
བའི་ལེའུ་ཞིག་བརྩམས་ཡོད།
2002ལོར་ལས་གནས་ཐོག་སླེབས་པ་ནས་
བཟུང་། བསོད་ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱི་ལོ་15ཡི་
དུས་ཚོད་ཚ་རགས་ཤང་དང་རྟ་དཀར་གྲོང་རྡལ་
སོགས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཐབ་ས་དང་པོར་གཞི་ཚུགས་
ཡོད། 2015ལོར་རྟ་དཀར་གྲོང་ཚོའི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་
པོ་དང་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་རུ་
དཔོན་གཅིག་ལྕོགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་མ་ཐག་པའི་
ཁོང་གིས་འཕྲལ་མར་ཡིག་ཚགས་དང་གཱ་བཟོས་པའི་
དུད་ཚང་དབུལ་པོ་74ལ་འཚམས་འདྲི་བྱས་པ་
དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་ཚང་
མར་ཡང་བཅར་འདྲི་བྱས་ནས་ལོ་ཧྲིལ་པོར་ངལ་གསོ་
བརྒྱབ་མེད། ཁོང་གི་ཟིན་བྲིས་དེབ་ཐོག་ཟིན་ཐོ་
མང་པོ་བཀོད་པའི་དུད་ཚང་ཚང་མའི་གནས་ཚུལ་དེ་
རྟ་དཀར་གྲོང་ཚོའི་གནད་སྨིན་དབྱེ་འབྱེད་ལས་དོན་
མདུན་གྲལ་དུ་སྐྱོད་རྒྱུའི་འགག་རྩར་གྱུར་ཡོད།
2016ལོར། བོད་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་
སྤོས་དབུལ་སྐྱོར་བཀོད་སྒྲིག་བྱ་ཡུལ་ཁག་དང་པོ་སྟེ་
གསུམ་ལྡན་གྲོང་ཚོ་བསྐྲུན་ཟིན་པ་དང་། བསོད་
ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་
བརྟན་པོར་བརྟེན་ནས་ཧྲུའུ་ཅི་དང་པོའི་ལས་འགན་
ལྕི་པོ་དང་ལེན་བྱས་པ་རེད། ཁོང་གིས་གཟའ་
འཁོར་གཅིག་ཁོ་ནར་དུད་ཚང་180ཡི་མང་ཚོགས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་མཐིལ་རྟོགས་བྱས་ཏེ། ཚང་མའི་སྣེ་ཁྲིད་
དེ་བཞོན་མ་དང་བོད་བྱ་གསོ་ཚགས་ཐོན་ལས་འཕེལ་
རྒྱས་བཏང་བ་དང་། དུས་ཐུང་ཟླ་བ་བཞིའི་ནང་
མང་ཚོགས་ལ་ཁེ་སྤོགས་ཐོག་མ་དེ་རག་ནས་གསུམ་
ལྡན་གྲོང་ཚོ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་དུ་དབུལ་སྐྱོར་
གནས་སྤོའི་དཔེ་མཚོན་གྲོང་ཚོར་གྱུར་ཡོད།
ཕྱི་ལོར། ཁོང་སླར་ཡང་དུས་བཞི་བཀྲ་ཤིས་
གྲོང་ཚོར་བསྐྱོད་དེ་གནས་སྐབས་ཏང་ཀྲི་པུའི་ཧྲུའུ་ཅི་
ནས་གྲོང་ཚོའི་ཏང་ཀྲི་པུའི་ཧྲུའུ་ཅི་བར་མང་ཚོགས་ཀྱི་
དགོས་མཁོར་དམིགས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་
འཚོལ་ཞིབ་བྱས། ཁོང་གིས་དབུལ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་
ན་སྔོན་ལ་ངེས་པར་ལམ་ལུགས་ཡག་པོ་བཟོ་དགོས་
པའི་འདུ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས། “བློ་སྐྱོར་དང་།
རིག་སྐྱོར། ལམ་ལུགས་ལ་རོགས་སྐྱོར”བཅས་
རོགས་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་
ནས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་བུད་མེད་ཀྱི་ལག་ཤེས་བསླས་འཐག་
མཉམ་ལས་ཁང་བཙུགས་པས་གནས་སྤོས་མང་ཚོགས་
ཀྱི་ཡོང་འབབ་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་སེམས་པ་ཡང་
བརྟན་དུ་ཕྱིན་ཡོད།
དུས་བཞི་བཀྲ་ཤིས་གྲོང་ཚོ་ནི་ཆབ་མདོ་གྲོང་

ཁྱེར་ས་ངན་ཡུག་ཁུལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ས་ཁུལ་
མི་འདྲ་བའི་མང་ཚོགས་མཉམ་འདྲེས་བྱ་རྒྱུ་ནི་འགག་
རྩ་རེད། བསོད་ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱིས་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་སྣེ་ཁྲིད་དུ་
བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གྲོང་ཚོའི་ཏང་རྩ་འཛུགས་
སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་
དུད་ཚང་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་
སེལ་བ་དང་། གནས་སྤོས་མང་ཚོགས་མགྱོགས་མྱུར་
མཉམ་འདྲེས་ཐུབ་པ་བཅས་བྱས་པས་གྲོང་ཚོ་ཡོངས་
སུ་འགལ་ཟླ་དང་རྩོད་གཞི་གཅིག་ཀྱང་ཐོན་མྱོང་མེད།
ཁོ་མོ་རིག་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སྦྲེལ་
ཟམ་པ་འཛུགས་པར་མཁས་ཤིང་། གཤམ་སྐྱོད་ལས་
བྱེད་པ་ཀྲེང་ཝན་ལིང་དང་དགའ་རོགས་དབར་ལས་
ཀའི་དབང་གིས་གཉེན་སྒྲིག་ནར་འགྱངས་བྱས་པ་
ཤེས་རྗེས། བསོད་ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱིས་རང་
འགུལ་ངང་སྣེ་ཁྲིད་དེ་བོད་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་
པའི་གཉེན་སྟོན་ཞིག་ཇུས་འགོད་ཞིབ་ཚགས་བྱས་པ་
རེད། དཀར་གཙང་མཇལ་དར་དང་སྙན་འཇེབས་
ལྡན་པའི་བོད་གཞས་ཁྲོད་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པས་
བོད་རིགས་རིག་གནས་ཀྱི་དྲོ་སྐྱིད་དང་ཡིད་དབང་
འཕྲོག་ཤུགས་ཚོར་བར་མ་ཟད། མི་རིགས་ཁག་གི་
མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་བས་ཉེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད།
བསོད་ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱིས་ང་ལ་མཚོན་
ན། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ནི་འབོད་ཚིག་ཙམ་མ་
ཡིན་པར། ང་ཚོས་འབད་འཐབ་ཧུར་ཐག་དང་ལག་
ལེན་ཧུར་ཐག་བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་ལ།
ང་ཚོས་སེམས་ནུས་ཡོད་རྒུས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་
རིན་ཐང་དོན་གཉེར་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ལོ་མང་རིང་
ངས་ཆུ་ཤུར་རྫོང་གི་འཕེལ་རྒྱས་དང་འཕོ་འགྱུར་
དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་། དེ་དག་ཚང་མ་གཞི་རིམ་དུ་
འབད་འཐབ་བྱེད་བཞིན་པའི་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་
བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་དང་ཁ་འབྲལ་
ཐབས་མེད། ཚང་མས་ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་བརྩོན་
དང་ཐུན་མོང་ཐོག་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གཅེས་
སྤྲས་བྱས་ཚེ་གཞི་ནས་ཆུ་ཤུར་རྫོང་གི་འཕེལ་རྒྱས་དེ་
བས་ལེགས་པ་དང་རྒྱང་རིང་དུ་འགྲོ་ཐུབ་ཅེས་བཤད།
2022ལོར་ཆུ་ཤུར་རྫོང་ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་
པུའི་རྒྱུན་ལས་པུའུ་ཀྲང་གཞོན་པར་ལས་སྒྱུར་བྱས་
རྗེས། བསོད་ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱི་མི་རིགས་
མཐུན་སྒྲིལ་ལས་དོན་གྱི་ཁྱབ་རྒྱ་སྔར་བས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་
ཡོད། ཁོང་གིས་ཆུ་ཤུར་རྫོང་ཨུད་འཐབ་ཕྱོགས་
གཅིག་གྱུར་པུའུ་དང་མི་རིགས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་
ཅུས་དང་མཉམ་དུ་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་བསྟོད་གླུ་
འབུལ་བའི་རིག་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་ཐེངས་མང་ཇུས་
འགོད་བྱས་ནས་ལི་སུའུ་རིགས་ཀྱི་ཕོ་གཞོན་དང་བོད་
རིགས་བུ་མོའི་དབར་གྱི་བརྩེ་དུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་སྔོག་
འདོན་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ་དང་། ཤང（གྲོང་
རྡལ）ཁག་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་
མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་གཙོ་དོན་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས།
（པར་ངོས་གསུམ་པར་གཟིགས）

བསོད་ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱིས་གཞི་རིམ་དུ་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་བྱས་ནས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མི་སེམས་འགུལ་བའི་ལེའུ་ཞིག་བརྩམས་པ།
ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་གྱི་གསར་འགོད་པ། ཝུའུ་མིན།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། གུང་གཞོན་
སྡེ་ཚོགས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་
གཙོ་གཉེར་བྱས་པའི་གཙོ་འཛིན་གྱི་བཀའ་མངགས་
བློ་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་
བསྐྱར་དར་ཡོང་བ་བྱེད་པར་བདག་ཡོད་ཅེས་པའི་
ཏང་གི་ཚོགས་པ་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་གཙོ་དོན་དཔེ་
སྟོན་བྱེད་སྒོ་དེ་སྡེ་ཚོགས་གྲོང་ཨུད་ཀྱི་ནུས་མང་ཐིང་དུ་
སྤེལ་བ་རེད། བྱེད་སྒོའི་ཐོག་གནས་ཚུལ་མཚོན་པའི་
སློབ་ཚན་དང་། གསར་བརྗེའི་གླུ་གཞས་མཉམ་
གཏོང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དུས་རབས་གསར་
པའི་གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་གི་ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་
དང་། ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དད་སེམས་
བརྟན་པོ་མངོན་པར་བྱས་པ་དང་། ཡུལ་དངོས་སུ་
དགེ་རྒན་དང་སློབ་མ་300ལྷག་ཙམ་བྱེད་སྒོའི་ནང་
ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་སྒོ་ལེའུ་བཞི་ལ་དབྱེ་ཡོད་པ་
སྟེ། ལེའུ་དང་པོ་མེ་སྟག་རྒྱུན་འཛིན་ཞེས་པ་དེ
《དམར་མདངས་བཀྲ་བའི་དར་ཆ》ཞེས་པའི་ནང་
འགོ་ཚུགས་ཤིང་། ལེའུ་གཉིས་པ་གདོང་ལེན་སྣེ་

ཁྲིད་ཀྱིས་མིག་དཔེའི་སྟོབས་ཤུགས་མངོན་གསལ་
དོད་དུ་བཏང་བ་དང་། ཇོ་མོ་གླང་མའི་ལོ་ཆུང་
མཉམ་གཞས་ཚོགས་པས་གསར་བརྗེའི་གླུ་གཞས
《རི་འཛེག》ཅེས་པ་བཏང་བ་རེད། མཉམ་གཞས་
ནང་ཞུགས་མཁན་སློབ་མ་ཞུས་རུའེ་ཁུན་ཅིས《རི་
འཛེག》ཅེས་པའི་གླུ་དབྱངས་ལས་ང་ལ་དཔའ་ངར་
ཆེན་པོས་མདུན་སྐྱོད་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཞིག་དགོས་
པ་གསལ་པོ་ཤེས་བྱུང་། ངའི་རེ་བར་ནར་སོན་
རྗེས་གླུ་གཞས་ལྟར་ཟམ་མི་ཆད་པར་མདུན་སྐྱོད་བྱ་
རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད། བྱེད་སྒོ་དེ《ང་ཀྲུང་གོར་
དགའ》ཞེས་པའི་གླུ་སྒྲའི་ཁྲོད་མཇུག་འགྲིལ་བ་རེད།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཚོད་ལྟའི་སློབ་ཆུང་གྲོང་ཤར་
ཡན་ལག་སློབ་གྲྭའི་རུ་ཆེན་གྱི་ཟུར་ཁྲིད་པ་ཀྲང་ཧོ་
ཡིས་ཐེངས་འདིའི་བྱེད་སྒོས་སྡེ་ཚོགས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་
གོང་བུ་འགྲིལ་ཤུགས་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཆེ་རུ་
ཕྱིན་པ་དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོཊ་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཉམ་
འགུལ་གྱི་འབྲེལ་ཟམ་བཙུགས་ཏེ། སློབ་མ་ཚོར་སྡེ་
ཚོགས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་དྲོ་སྐྱིད་དང་སྣེ་ཁྲིད་ཀྱི་ནུས་པ་
དངོས་འབྲེལ་ཚོར་ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད་ཅེས་བཤད།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཏང་གི་ཚོགས་པ་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་གཙོ་དོན་དཔེ་སྟོན་བྱེད་སྒོ་
ལྷ་སར་འཚོགས་པ།

ད་ལོ་ལོ་26ལ་སླེབས་པའི་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ནི་བོད་ཀྱི་ལོང་བའི་
རོལ་དབྱངས་ཚོགས་པ་དང་པོ་སྟེ་ཁ་བཏགས་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་
རོལ་དབྱངས་དཀྲོལ་མཁན་ཞིག་རེད། ཁོང་ཆུང་དུས་ནས་ལོང་
བར་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་རོལ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་ནས་
འཛམ་གླིང་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཟམ་པ་ཞིག་བཙུགས་པ་
དང་། འགྱུར་ཁུག་ཁྲོད་རང་ཉིད་ལ་དབང་བའི་གནམ་ས་བཏོད་
ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།
2009ལོར། ལོ་10ལ་སླེབས་པའི་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལྷ་སའི་
ལོང་བའི་བྱིས་པའི་སློབ་གྲྭར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བསྐྱོད་པ་
དང་། ཁོང་གིས་རྒྱ་སྐད་དང་། བོད་སྐད། དབྱིན་སྐད་
བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤེལ་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། 2014ལོར། ཟླ་བ་
ཚེ་རིང་ལོང་བའི་བྱིས་པའི་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན་ཏེ་སློབ་གྲྭ་དཀྱུས་མར་
མུ་མཐུད་དེ་སློབ་སྦྱོང་ལ་གཞོལ་ཡོད། 2019ལོར། ཁོང་ཁ་
བཏགས་དཀར་པོ་ལོང་བའི་རོལ་དབྱངས་ཚོགས་པར་ཞུགས་ནས་
བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་གླིང་བུ་དང་། དབྱང་ཆིན་སྦྱངས་ཏེ་
བོད་རིགས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རོལ་དབྱངས་དཀྲོལ་གཏོང་མཛད་
ཡོད། རོལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
གནམ་ས་ཕྱེ་ཡོད་མོད། ཁོང་གིས་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་སྐབས་ངས་
གངས་རི་དང་། བླ་མཚོ། རྒན་རྒོན། ལུག་འཚོ་བ། དེ་
བཞིན་བྱིས་པས་རྩེད་འཇོར་རོལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མིག་མདུན་
དུ་འཆར་བཞིན་འདུག་ལ། རོལ་དབྱངས་ཀྱིས་ང་ལ་ཕུགས་
འདུན་གསར་པ་ཞིག་སྦྱིན་ཡོད་པ་སྟེ། ཕྱིས་འབྱུང་ཆ་རྐྱེན་ཇེ་
ལེགས་སུ་ཕྱིན་རྗེས་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་བུ་བཅོལ་
ཁང་ཞིག་བཙུགས་ཏེ། ཕྲུ་གུ་ཚོར་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུའི་འདུན་པ་
ཡོད་ཅེས་བཤད།
（ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ནས་སྤེལ་བའི་
གསར་འགྱུར་གཞིར་བཟུང）
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཟླ་བ་ཚེ་རིང་གིས་རོལ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་ནས་
འཛམ་གླིང་དང་འབྲེལ་ཟམ་བཙུགས་པ།

པར་འདི་ནི་ཟླ་6ཚེས་17ཉིན། ཁ་བཏགས་དཀར་པོ་ལོང་བའི་རོལ་དབྱངས་ཚོགས་པས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་མདུན་དུ་དྲན་རྟེན་པར་བརྒྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）རྗེས་མར་གྲོང་ཁྱེར་
བུད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོས་ཟིན་
པའི་ལས་ཀའི་འཆར་གཞིར་དམིགས་ནས་ལས་དོན་
ཁག་སྤེལ་རྒྱུ་རེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རིམ་ཁག་བུད་
མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་།
བུད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལག་བསྟར་ཨུ་
ཡོན། བུད་མེད་དང་བླངས་སྒྲོག་འགྲེལ་ཚོགས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ་ཞིང་
འབྲོག་ཁུལ་དང་། སྡེ་ཁུལ། ཁྱིམ་ཚང་བཅས་སུ་
བསྐྱོད་དེ་ཚོགས་དབྱེ་ཅན་དང་། ཧེ་བག་ཅན། སྣ་

མང་ཅན་བཅས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱེད་སྒོ་
སྤེལ་ནས་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་བུད་མེད་དབུ་ཚོགས་ཀྱི་སྙིང་
སྟོབས་ཁྱིམ་ཚང་ཀུན་གྱིས་ཤེས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
བ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་ལས་
གཏོད་ལས་ཞུགས་དང་། ཁེ་དབང་འགན་ལེན།
ཁྱིམ་ཚང་སློབ་གསོ་སོགས་གཙོ་གནད་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་
དམིགས་ནས་ཞིབ་ཕྲའི་བྱ་ཐབས་རབ་དང་རིམ་པ་
བཏོན་ཏེ་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་བུད་མེད་དབུ་ཚོགས་ཀྱི་
དགོངས་དོན་དེ་བུད་མེད་ལས་དོན་ལ་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་བའི་གསོན་ཉམས་དོད་པའི་ལག་ལེན་དུ་འགྱུར་

བ་བྱ་རྒྱུ་རེད།
གྲོང་ཁྱེར་བུད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོཊ་ཀྱི་
རིམ་པ་གཉིས་པའི་བརྟག་ཞིབ་པ་ཐང་ཀྲུང་གིས་སླད་
ཕྱིན་ང་ཚོས་རང་གྲོང་གི་བུད་མེད་བྱ་གཞག་ཕྱོཊ་ཡོངས་
ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་ཧུར་ཐག་བཏང་སྟེ་
རང་གྲོང་གི་བུད་མེད་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོཊ་
འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོད་གནམ་ཕྱེད་ཀ་འདེཊ་པའི་ནུས་པ་དངོས་
འབྲེལ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ནས་བུད་མེད་དེ་བས་མང་བར་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་མཉམ་སྤྱོད་ཐུབ་པར་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་ཞེས་བཤད། （པ་ཚེས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་བུད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་སུ་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་བུད་མེད་དབུ་ཚོགས་ཐད་ཚུར་སྣང་ལན་ཆ་བཟང་པོ་བྱུང་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཞིང་པར་གཅེས་པའི་
ཆེད་ལས་ཤེས་ལྡན་པ་དེ་བས་མང་བ་གསོ་སྐྱོང་ཧུར་
ཐག་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཞིང་ལས་སྟོབས་ཆེའི་རྒྱལ་
ཁབ་འཛུགས་སྐྲུན་དང་ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་
རབས་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་
གསར་པ་འབུལ་དགོས།
ཀྲུང་གོ་ཞིང་ལས་སློབ་ཆེན་ནི་སྔོན་ཆད་1905

ལོར་བཙུགས་པའི་པེ་ཅིང་དགེ་འོས་སློབ་ཆེན་གྱི་ཞིང་
ལས་ཚན་རིག་སློབ་ཆེན་ཡིན་པ་དང་། 1995ལོར་
པེ་ཅིང་ཞིང་ལས་སློབ་ཆེན་དང་པེ་ཅིང་ཞིང་ལས་བཟོ་
སྐྲུན་སློབ་ཆེན་ཟླ་སྒྲིལ་བཏང་ནས་བཙུགས་པ་ཞིག་
རེད། ཉེ་ཆར། ཀྲུང་གོ་ཞིང་ལས་སློབ་ཆེན་གྱི་
དགེ་སློབ་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་ལ་
འཕྲིན་ཡིག་སྤྲིངས་ནས་སློབ་གྲྭའི་ལོ་ངོ་120ཡི་འཕེལ་

རྒྱས་བརྒྱུད་རིམ་དང་སློབ་གཉེར་གྲུབ་འབྲས་སྙན་
སེང་ཞུས་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་སློབ་ཆེན་རྩེ་གྲ་སྐྲུན་
མགྱོགས་སུ་བཏང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་
འཛུགས་སྐྲུན་དང་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་གྱི་རླབས་
ཆེན་བྱ་གཞག་ཆེད་འབད་འཐབ་ལྷོད་མེད་བྱེད་པའི་
ཆོད་སེམས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།
（པ་ཚེས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཀྲུང་དབྱང་གི་སྨྱན་སྦྱོར་གྱིས།

ལྷ་སར་ལྟ་བ།